

nové město

5/2021 - ROČNÍK 30 (24)

www.novemesto.cz

6/ Mám sen (Petr Ettler)

8/ Světový den prarodičů a seniorů

15/ Chiara Lubichová ve školních škamnách

Redakce: Nové město – časopis
Havlíčková 151/55, 602 00 Brno,
tel.: 721 630 119
e-mail: novmesto@volny.cz

Objednávky:
tel.: 733 798 155,
e-mail: novmesto-casopis.adm@volny.cz

Roční předplatné: 550 Kč.
Bankovní spojení:
UniCredit Bank, Czech Republik, a. s.
Praha č. ú. **6043141003**, kód banky: **2700**.
IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003
Swift: BACXCZPP

„Nadační fond časopisu Nové město“ vás zve ke spolupráci

**Další rozvoj a šíření časopisu můžete
podpořit více způsoby:**

- nabídkou redakční spolupráce (např. podněty týkající se obsahu a témat časopisu, tipy na osobnosti, s nimiž byste si rádi přečetli rozhovor atd.)
- šířením časopisu a získáváním nových předplatitelů
- finančně, jak jednorázově, tak pravidelně

Za jakoukoliv pomoc srdečně děkujeme.

Správní rada:

Ing. Jan Poláček (předseda), P. Miroslav Cúth,
Ing. Jana Friedlová, PhDr. Jaroslav Šturma,
Ludmila Šturmová, Ing. Bedřich Votýpka,
Helena Votýpková

Bankovní spojení:

č. účtu: 43-2646440207/0100
IČ: 28465059, Lublaňská 9/1002,
Praha 2 – Vinohrady, 120 00,
m: +420 724 085 619

nové město

Časopis Hnutí fokoláre – 5/2021, vychází 10x ročně, ročník 30 (24) – 30. ročník od vzniku československé verze, 24. ročník samostatné české verze. ■ Vydává Dilo Mariino (Hnutí Focolare) – ženská část, Strašovská 841, 190 17 Praha 9 – Vínoh, IČO: 45247935 ■ Časopis je v distribuci též v Knihkupectví Paulinky, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. ■ Roční předplatné: 550 Kč. Bankovní spojení: UniCredit Bank, Czech Republik, a. s. Praha, č. ú. 6043141003, kód banky: 2700. IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003 Swift: BACXCZPP ■ Zodpovědný redaktor: Mgr. Ludmila Šturmová ■ Administrativa redakce: Jana Nováková ■ Redakční rada: Bc. Anežka Benešová, Štěpán Filčík, Ing. Milena Honetschlagerová, Ing. Jiří Kratochvíl, Mgr. Marie Koukolová, doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D., Ing. Zdeněk Vích, CSc. ■ Překlady a redakční spolupráce: Mgr. Veronika Matiašková, Mgr. Zdeňka Růžičková, Marie Slavíková, PhDr. Drahomíra Syřůčková ■ Grafická úprava a zlom: Grafika Vodička & Dezortová ■ Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 – Stodůlky ■ ISSN 1212 – 0782 ■ Reg. číslo: MK ČR E 7868. Novinová zaslání – Povolila ČP, s.p., OZ Praha, č.j. NP 1362/1994. Ze dne 27. 6. 1994 ■ Nové město ve světě vychází celkem ve 36 vydáních ve 22 jazycích ■ Objednávky slovenského časopisu Nové mesto zasílejte na adresu: Nové mesto, Bjornsonova 6, 811 05 Bratislava, Slovensko – e-mail: novmesto@nexta.sk ■ Titulní strana: Petr Ettler. Foto: Magdalena Broschová

OBSAH

Mohlo by vás zajímat

- 3/ Petr Štěpán: Credo
Marek Trizuljak: Krajiny jitra
Pochod pro domácí hospic

Ohlédnutí

- 4/ Iniciativa smíření
5/ Muž víry a naděje
– Kardinál František Tomášek

Člověk v dnešní době

- 6/ Mám sen
(Rozhovor s Petrem Ettlerem)

Vztahy, rodina, společnost

- 8/ Světový den prarodičů a seniorů
10/ Den Evropy 2021

Posezení s hudební badatelkou

- 11/ „Mají mě za takového praštěného idealistu“

Slovo života na červenec a srpen

- 12/ „Buď dobré myslí, dcero.
Tvá víra tě zachránila.“ (Mt 9,22)
13/ „Kdo se tedy poníží jako toto dítě,
ten je v nebeském království největší.“
(Mt 8,4)

Duchovní inspirace

- 14/ Kráčet společně

Z Hnutí fokoláre

Návrat ke kořenům

- 15/ Chiara ve školních škamnách:
co si odtud odnesla? (1. část)

Z Hnutí fokoláre

- 17/ Ekonomika společenství za 30 let
spojovala lidi napříč celým světem

Z Hnutí fokoláre

Život gen

- 18/ Pánské „ritiro“
„Dare to care“ – ohlédnutí se!
Pravidelná setkání
20/ V západním výběžku naší země

Komiks

- 21/ Sousedská pomoc

(Za)myšlenka

- 22/ Čtyřicet let
23/ Doplnovačka
Pipo a Tipo

Petr Štěpán: Credo

V Galerii Kostnice v Rožnově pod Radhoštěm vystavuje až do konce července významný český malíř a grafik Petr Štěpán.

Do konce července 2021 je příležitost zhlédnout výstavu mimořádně citlivých a umělecky přesvědčivých prací tohoto autora v komorním prostoru Kostnice nalézajícím se ve farské zahradě u kostela Všechny svatých. Vystavený cyklus se vzhledem k prostorovým možnostem soustřeďuje do menšího počtu vyobrazení. O to ucelenější a přesvědčivější poselství však nabízí: tichou radost, vyznání, oslavu Vzkříšení, zkušenost žité víry, prozářenou křehkost a zároveň i pevnost a zemitost.

Kurátorka výstavy Gabriela Nováková píše: „Autor pracuje trpělivě a s pokorou, citlivě se dotýká věcí tohoto světa, nabízí, nevnučuje. Ve své tvor-

Petr Štěpán: Okno

bě nám přináší mnohvrstevná sdělení, formuje abstraktní prostory naplněné a zároveň utvářené světlem.

Zachycuje v nich odrazy a stíny, barvy a tvary, melodie slyšené i viděné, krásu stvořeného světa. Často pracuje s technikou vrstvení a překrývání, prosvětluje, ale i zatemňuje. Jeho křehké a zároveň monumentální práce nás nezvou jen k prchavému zážitku, který záhy odplyne z naší mysli, ale k trvalejšímu obrazu, k prožitku radosti a naděje, který si můžeme na dlouhou dobu uchovat ukrytý hluboko v našem nitru.“

Návštěva Rožnova a zhlédnutí výstavy může být zpestřením programu během letní dovolené. Historický objekt bývalé kostnice slouží od roku 2014 jako galerie provozovaná ve spolupráci místní farnosti, města Rožnov a kulturní agentury T-Klub. Otevírací doba je úterý až sobota: 10 až 16 hodin, neděle: 12 až 16 hodin.

M. T.

Marek Trizuljak: Krajiny jitra

V Krajinách jitra Marka Trizuljaka se chvěje úžas nad krajinou, pročištěnou noční tmou a ranním sluncem, který umělec zaznamenává srdcem a čočkou svého fotografického přístroje.

Některé tyto snímky znají autorovi přátelé jako vikýřovky – snímky ze střešního okna jeho rodové chalupy do ospalé návsi hanácké Seničky. Jsou to jeho ranní meditace, s jejichž fotografickými záznamy se pak sdílí na sociálních sítích. Nyní se s nimi může seznámit i širší veřejnost na výstavě, která je pod názvem **Krajiny jitra** k vidění v kostele Církve československé husitské v Olomouci. V této nádherné trojlodní stavbě Plečnicko-

va žáka Huberta Austa bude výstava přístupna v rámci otevírací doby (úterý – čtvrtek od 9 do 16 hodin) až do 12. září.

Na plátno přenesené fotografie se staly autorovou niternou výpovědí, osobním deníkem. Jeden směr jeho fotografické aktivity je konceptuálně zaměřen na pohled z okna ateliéru: v různých denních i ročních dobách systematicky zaznamenává řeč krajiny. Druhou skupinou fotografií vychází ze své citlivosti ke strukturám a jejich jemným přechodům. Jsou dialogem s krajinou a v krajině.

Marek Trizuljak ve svých fotografiích dává nejen průchod dnes již stále častěji akcentované křesťanské odpovědnosti za ekologické problémy světa kolem

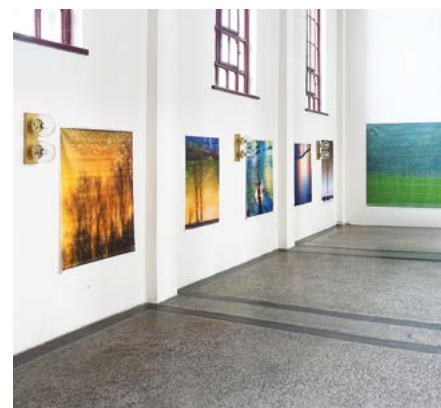

Foto: archiv autora

Výstava Krajiny jitra.

nás, ale současně také zachycuje stav poezie v hanácké krajině a především v sobě samém.

Ivo Binder, kurátor výstavy

Pochod pro domácí hospic

Až do 31. srpna jste zváni k účasti na pochodu, jehož smyslem je podpořit myšlenku domácího hospicové péče a činnost Domácího hospice Duha v Hořicích v Podkrkonoší.

Společným cílem je ujít pro hospic alespoň 1200 km. Proč? Za každý rok již dvanáctileté činnosti 100 km. Za tyto roky bylo třeba toho opravdu hodně „ujít“.

Vzhledem k pandemii COVID-19 se pochod nekoná hromadně a trasu i její

délku si může každý účastník stanovit sám (5, 10, 20 a více kilometrů). **Startovní:** 100 Kč a 50 Kč (zlevněné).

Více informací a podmínky účasti na www.hospic-horice.cz.

Přejeme vám krásné chvíle na trase!

Zdislava Poláková

8. května 2021
v místech,
kde v listopadu 1621
došlo k bitvě
na Bílé hoře.

Iniciativa smíření

OHLÉDNUTÍ

Na podzim jsme si připomněli 400. výročí od bitvy na Bílé hoře, událost, která mimo jiné způsobila rány rozdělení. 8. května 2021 došlo na stejném místě k aktu, který je naopak významným krokem k usmíření. Poprosili jsme dva z iniciátorů a mluvčích Iniciativy smíření, aby ji přiblížili: Davida Loulu, prezidenta spolku České studny¹, a kapucína P. Serafína Beníčka.

● Přiblížili byste kořeny Iniciativy smíření?

David Loula: Vyplynula z naší touhy po uzdravení historické rány z rozdělení. Uvědomovali jsme si, jak moc si protestanti a katolíci vzájemně ublížili, v minulosti vyteklo mnoho krve a to do dnešních dní poskytuje špatné svědectví o Bohu. Proto jsme chtěli učinit tečku za touto naší násilnou minulostí a dovolit Bohu, aby tyto rány uzdravoval. Výročí 400 let od bitvy na Bílé hoře k tomu zavdávalo dobrou příležitost.

P. Serafín Beníček: Já jsem zprvu nevnímal, že bych měl něco proti bratřím protestantům nebo jiným křesťanským společenstvím. Prosil jsem tedy Boha, aby mi ukázal, za co se mám omluvit. Uvědomil jsem si, že my kapucíni jsme přišli na naše území jako protireformace, že v nás zůstává určitý despekt vůči protestantům a žijeme v předsudcích jeden vůči druhému, a tudíž nenaplnujeme evangelium Ježíšovy prosby, aby všichni byli jedno. To byl pro mne základní kámen iniciativy.

● Jaká je vaše zkušenost s přípravou?

David Loula: Měli jsme silný tým dvanácti lidí, polovinu z katolické strany a polovinu z protestantské. Původně jsme chtěli uspořádat smířčí událost 7. listopadu 2020, v předvečer 400. výročí bitvy, ale kvůli pandemii to nebylo možné, proto iniciativa proběhla téměř v plném plánovaném rozsahu až v květnu. Možná by v listopadu křesťanská

veřejnost ještě nebyla na tento smířčí krok připravená, zatímco v květnu se nám zdálo, že křesťané z různých denominací vnitřně pochopili, o co nám jde. Přispělo k tomu ono půlroční vysvětlování a objasňování našich záměrů.

P. Serafín: Začali jsme hledat podporu církevních autorit, a ty, kdo by šli do toho s námi. Měli jsme vizi 100 katolických kněží a sto pastorů, nakonec jich bylo přes šedesát z každé strany. Představovali jsme si, že to bude iniciativa spíše zdola. Nebyli jsme oficiálními zástupci církve, ale přece tolik pastorů a tolik kněží je důležitým hlasem. Dostali jsme však dar přímé účasti i biskupa Františka Radkovského a emeritního předsedy Ekumenické rady církví Pavla Černého.

● Jak jste osobně prožili akt smíření 8. května?

P. Serafín: Jsem přesvědčený, že tato země potřebuje obě plíce, katolíky i protestanty, už proto, že jsme si navzájem obdarováni. Nejsilnější okamžiky pro mne na Bílé hoře tedy byly, když se obě tyto plíce obrátily k sobě navzájem a žehnaly si. Vnímal jsem v tom až hmatatelnou sílu Boží lásky a pokoje. A důležité bylo si nejen žehnat, ale i lásku navzájem přijímat, ať už katolíci od protestantů nebo obráceně. Možná se někdy soustředíme na to, co nefunguje, ale uvědomil jsem si, že někdy stačí několik svatých nebo dobrých lidí, kteří prokvasí společnost.

David Loula: Vnímali jsme Boží přítomnost a lásku mezi přítomnými. Měl jsem dojem, že bylo snato 400 let staré jho. Nyní jde o to, aby smíření prorostlo do celé církve, do všech sborů a farností, do každého srdce. Aby tento národ mohl vidět křesťany, kteří se milují a obětují se jeden pro druhého. To se může stát velkým svědectvím o Boží dobrotě.

Zpracovala Ludmila Šturmová

1. Nezisková organizace zaměřující se na obnovu českého národa skrze návrat k hodnotám reformace. Více viz www.ceskestudny.cz

U mikrofonů emeritní plzeňský biskup František Radkovský a emeritní předseda Ekumenické rady církví v ČR Pavel Černý.

Foto: Iva Horáková

Muž víry a naděje

Kardinál František Tomášek

OHLÉDNUTÍ

Před třiceti lety proběhla výměna na pražském arcibiskupském stolci, když v březnu 1991 přijal Svatý stolec rezignaci téměř dvaadevadesátiletého kardinála Františka Tomáška. Na jeho místo jmenoval Miloslava Vlk, který byl slavnostně uveden do úřadu 1. června 1991.

Biskup František Tomášek, působící předtím v olomoucké arcidiecézi, přišel do Prahy v únoru 1965 víceméně jako „kompromisní“ kandidát. Vatikán mu s ohledem na jeho bezúhonný kněžský život prominul účast v prorožimním kněžském hnutí, naopak stát vzal v úvahu jeho nekonfliktnost při jednání s oficiálními místy a prominul, že jeho biskupská konsekrace v roce 1949 proběhla tajně.

František Tomášek se cítil v Praze zpočátku poněkud osaměle, protože jeho kořeny byly vrostlé do moravské podoby zbožnosti a ve velkoměstě neměl zpočátku ani moc přátel, na něž se mohl obrátit. Hned po svém příchodu do metropole se však velmi intenzivně věnoval pastorační činnosti, což vedlo k prolomení bariér a vzrůstu vzájemné důvěry mezi ním a duchovními i laiky. Biskup Tomášek se intenzivně zapojil do obnovy církevního života v době reformního pokusu za Pražského jara 1968. Po vpádu vojsk Varšavské smlouvy byl však konfrontován s nástupem normalizace a společenského marasmu, jenž se negativně promítal i do náboženského života. Jeho příběh však získal nový velký impuls po volbě Jana Pavla II.

Jeho autorita rostla i díky tomu, že dokázal naslouchat symfonii různých názorů od skupiny svých poradců a přes svůj věk neustrnul ve svém vidění světa, i když s některými názory, kterým dal svou podporu, nemusel vždy úplně souhlasit. Vnímá i důležitost nových církevních hnutí, která pro něj byla „jarem církve“. Mezi jeho poradci se nacházeli také lidé z okruhu „fokoláre“, jako byl třeba P. Karel Pilík.

Jeho vrcholné okamžiky přišly po velehradské pouti v létě 1985, která se

stala symbolem odporu vůči režimu. Komunističtí funkcionáři ho už nepovažovali za generála bez vojska, jak ho posměšně nazývali v počátcích normalizace. Podpořil projekt Desetiletí duchovní obnovy a na začátku roku 1988 osobně vyzval k podepisování petice k řešení situace věřících občanů v Čes-

Foto: Martin Dáviděk, zdroj: kanovník Josef Hendrich (Wikipedie)

koslovensku, kterou inicioval moravský katolický aktivista Augustin Navrátil. Souhrn 31 požadavků tehdy podpořilo více než půl milionu lidí. Státní orgány

však navzdory formální podpoře tehdejší politiky „přestavby“ podle sovětského gorbačovského vzoru na skutečném řešení problémů neměly zájem. Vědomí velké podpory ze strany věřících i části sekulární veřejnosti pak vedlo Tomáška k ještě otevřenějšímu vystupování vůči mocenským institucím.

Na svátek sv. Vojtěcha, 23. dubna 1988, poslal otevřený dopis tehdejšímu federálnímu premiérovi Lubomíru Štrougalovi, v němž deklaroval připravenost k dialogu o nové formě vztahu církve a státu, který by byl mnohem svobodnější než dosud. Oficiální místa na něj reagovala v denním tisku s výrazným zpožděním a odmítavě.

Události gradovaly v „roce zázraků“ 1989, a to především v okamžiku slavnostní bohoslužby na poděkování za kanonizaci Anežky Přemyslovny. Během ní také zazněla ikonická slova vzájemného společenského souzvuku: „*Já i celá katolická církev stojím na straně národa.*“ Jako biblický stařec Simeon se dočkal ve svém vysokém věku světlejších časů a mohl pak uvítat i první návštěvu papeže u nás.

Prezident Václav Havel vysoce hodnotil jeho kredit a pomoc při změně poměrů, když napsal v den oznámené rezignace 27. března 1991 v děkovném dopise: „... *ve chvíli, kdy národy jakoby zázrakem probuzeny z předchozí apatie vyšly do ulic a na náměstí, aby pozvedly svůj zoufalý hlas volající po svobodě, Vaše moudrá a lidsky hluboká slova je podpořila v jejich odhodlání a požehnala jim k nenásilnému boji.*“

Jaroslav Šebek,
historik

Foto: archiv J. Šebka

Kardinál
František Tomášek
v r. 1987 v olomoucké
katedrále.

Mám sen

ČLOVĚK V DNEŠNÍ DOBĚ

Petr Ettler, ženatý fokolarín, otec čtyř dětí a dědeček patnácti vnoučat, který žije s manželkou Stanislavou v citadele Hnutí fokoláre v Praze-Vinoři, je dlouhodobým spolupracovníkem Nového města. Je autorem ilustračních skic ke Slovu života, fotografií, píše články či vede rozhovory. Tentokrát jsme však o rozhovor poprosili my jeho.

● Petře, každý máme pro svůj život nějaký základ, nějak jsme prožili své dětství. Co tebe, jako dítě, nejvíce ovlivnilo? V jakém prostředí a vztazích jsi vyrůstal?

Vyrůstal jsem v pražském Karlíně. Hodně si pamatuji napětí padesátých let, ve kterém žili rodiče a které se nechtěně přenášelo i na nás děti. Pak také na skromnost – maminka se musela hodně ohánět s tatínkovým platem. Byli jsme tři kluci, přesto z toho mála investovala do našeho vzdělání, hlavně do jazyků a výjezdů „na handl“ do spřátelené ciziny, později i o kousek dále. To nám hodně rozšířilo obzor a společensky nás obrousilo. Tatínek byl sokol, cvičil na sokolských sletech a i na spartakiádách. Trénoval kluky ve školní tělocvičně, byl jimi velmi oblíben a to stačilo, aby se pak již nemusel politicky angažovat.

● Mladý člověk v době reálného socialismu a normalizace v Československu se buď vrhnul do proudu doby, kterou se nechal vléct, nebo hledal vlastní životní cestu. Které osobnosti tě ovlivnily?

Byla to doba, kdy režim mnoho osobností zadupával do země. Nad vchodem do staré budovy střední školy, do které jsem chodil, byl vytesán v mramoru nápis z doby Marie Terezie: „V práci a učení je naše spasení“. Na prvomájové oslavy jsem – jako nástěnkář – musel

tento nápis zakrývat. Po čem jsem ale v hloubce srdce vždycky toužil, bylo žít poctivý život a najít si věřící dívku.

● V tvém životě je patrné více linií: věda, doplňovaná uměním – malováním; žiješ v manželství a společně se Stáňou jste v rámci Hnutí fokoláre měli na starosti další rodiny.

S tím malováním to bylo snadné. Paní učitelka mi ve třetí třídě věnovala temperové barvy a pak to už šlo samo. Ale žít jsem se kumštem nechtěl. Toužil jsem dělat něco exaktního. Hrozně mě přitahoval svět pod mikroskopem.

Důležitá byla ale pro mě také vojenská prezenční služba, to si člověk v té bezejmenné mašinérii pěkně srovná hodnoty. Když jsem pak při jednom volnu uviděl na karlínské faře jednu rozesmátou okatou dívku, s doličky ve tvářích a vyčesaným drdúlkem, bylo rozhodnuto. Pak jsem už po vojensku konal. Do roka byla svatba a se Stáňou jsme cítili, že nechceme žít sami sobě, ale ve společenství rodin. Po několika letech jsme pochopili, že je důležité nejen s rodinami být a pro ně žít, ale také se o ně starat.

Začátky našeho života ve společenství provázela velká opravdovost a otevřenost. Bez zábran jsme sdíleli všechno. Doba normalizace byla nesnadná, tísnivá a bezútěšná. Sdíleli jsme radosti, starosti, obavy. Byla mezi námi připravenost dát jeden za druhého život. Bůh nám ukázal cestu, Panna Maria nás chránila, měli jsme všechno: veškeré dostupné know-how, Písmo, svátosti. Pán jako by říkal: „Zůstávám přítomný ve vašem středu, ale teď už je to, hoši, na vás! Tak se alespoň trochu snažte!“ A my jsme leniví nebyli...

● Jak to vše ovlivňovalo tvé duchovní povolání ženatého fokolarína? Kde a kdy jsi vlastně poznal Hnutí fokoláre?

Měl bych asi úvodem uvést, že je to Pán dějin, který si nás volí – ne my jeho, jak se to často traduje. Důležitý prvek pro naše duchovní směřování v sedmdesátých letech byla úcta k autoritě. Velmi mne na mé cestě ovlivnili zprvu kněží, mezi nimi zejména P. Karel Pilík, a to především svou opravdovostí. Působil v naší karlínské farnosti a kolem něho vzniklo hluboké společenství, kde jsem toto Hnutí začal poznávat. Později mne ovlivnili i zodpovědní za vznikající Hnutí fokoláre u nás. Jejich vedení jsme přijímali a byli za ně vděční. Pomáhalo nám to duchovně růst.

Důvod našeho osobního rozhodnutí pro charisma jednoty a společenství byl zcela jednoduchý a jednoznačný: cítili jsme se v něm šťastní a svobodní. Ostatní duchovní cesty asi existovaly, ale tolik jsme je nevnímali, ani je nevyhledávali. Byli jsme šťastní spolu, ve společenství a jsme v něm šťastní dodnes.

● **Vystudoval jsi poměrně specifický vědní obor - průmyslovou mikrobiologii a biotechnologii, zabýval ses mikroorganismy a pracoval jsi ve výzkumu...**

V profesi výzkumníka jsme byli vždy hodnoceni podle počtu patentů a publikací. My, nestraníci, jsme se zvláště museli snažit, abychom při stranickém komplexním hodnocení obstáli. Pak se ale nečekaně roztrhla opona, otevřel se nám svět, nová možnost do něj nakouknout a najednou jsem dostal jasný nový impuls: už ti není dvacet let, je třeba se nasadit pro něco, co má smysl, vertikálu a nadčasovost!

● **Po změnách v roce 1989 jsi vědu opustil a našel jsi své místo v oblasti managementu. Byl jsi deset let kancléřem na pražském arcibiskupství a pak ses dalších deset let zabýval na Ministerstvu zemědělství evropskou integrací, vyjednáváním a podporou vstupu České republiky do Evropské unie. Obohatilo tě to i ve tvém duchovním rozvoji?**

Nejlepší léta života jsem tak věnoval Matce církvi. Krása. Byla to velká škola a stála mě i hodně sil. Všichni jsme jen nástroje a máme různé role. Já nejsem dělník rutiny. Potřebuji mít stále nové impulzy - takový rozehrávač míčů. To pak byla pro mě před důchodem příprava České republiky na vstup do Evropské unie a také české předsednictví v Evropské unii. Krásná týmová práce!

● **Umělec - malíř vychází ze své tvorby o samotě ven při vernisážích. Co pro tebe tato setkání znamenají?**

Těší mě, že návštěvníci výstav se ke mně vracejí. Vytvořili jsme si hezké vztahy, rozumí mi a cítí, o co usiluji.

Kumšt je vlastně přímým potrubím, spojníc od Ducha Svatého k nám, smrtelníkům. Inspirace je i chvílí milosti.

Pro mě osobně je klíčové zobrazování světla, opakovaně se ho snažím vyjádřit. Snad se mi to jednou povede! Není světlo bez stínu a také naopak - jako v životě! Světlo je poslem duchovních hodnot.

Jeden můj malířský vzor, francouzský impresionista Camille Pissarro kdysi tvr-

**Není světlo
bez stínu a také
naopak - jako v životě!
Světlo je poslem
duchovních
hodnot.**

dil, že všechno je krásné, stačí se jen umět dobře dívat. Úžas, to je to slovo neoddelitelně patřící k tvorbě. Přidám na závěr jeden citát, jehož autorem je Camille Corot, malíř z řady dalších, které obdivuji. Už v roce 1875 řekl: „Věřím pevně, že i v nebi se dá malovat!“ Tož uvidíme!

● **Jsi stále aktivní ve farnosti a v Hnutí fokoláre. Z čeho v těchto aktivitách máš radost a co bys chtěl, aby se zlepšilo?**

Chvilky před svatostánkem patří k těm nejkrásnějším. Ve farnosti se staráme o seniory. To je to nejdůležitější období života. Jsou v něm důležité vzpomínky, schopnost být sám sebou, roste význam modlitby a četby... Ježíš říká, že je s námi po všechny dny až do skonání světa.

Nemám nějaký univerzální zázračný recept na zlepšování, jsem si dobře vědom svých osobních limitů. Nelamentuji nad nesplněným a možná i nereálným, ale mám radost ze všeho, co se po-

dařilo. Snad bych se přimlouval za větší otevřenost a lepší komunikaci.

● **Jako mladý člověk jsi byl veden mnoha lidmi. Co bys poradil dnešním mladým lidem, aby prožívali stejně bohatý život?**

Když vezmu do ruky tužku - sčítám, podtrhnu, má dáti - dal, nezůstal jsem někde dlužen? Nezakopal jsem nějakou hřivnu? Do finále mám dvě možnosti: buď ubrat plyn a pohlídat si, aby proběhlo hladké přistání na tu správnou ranvej, nebo se zařídit podle toho, jak se zpívá v písni: „Když už nemůžeš, tak přidej!“ Co bych poradil mladým? Hřích je nevyužit potenciál, který Pán do vás, do nás, vložil. On nám vždy nechává svobodu a jako by říkal: Tak mě, hoši, překvapte svou tvořivostí a schopností milovat!

● **Sníš o něčem?**

To víš, že ano! Inspiruje mě příběh sv. Tomáše z Janova evangelia, který se po Ježíšově zmrtvýchvstání potřeboval dotknout Ježíšových ran, aby uvěřil. Zastupuje nás všechny, kostelní, ne-kostelní, hledající, mladé i starší. Jsme všichni citliví, potřebujeme se dotýkat, zažít dotek, mít své jisté. Ježíš mu ale odpovídá: „Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili.“ Přál bych si, aby ti z nás, kteří zatím Ježíše neznají, jej mohli poznat skrze náš život.

Rozmlouval Zdenek Vích

Foto: archiv P. Ettlera

S manželkou Stáňou
a vnučkou Klárkou.

Světový den prarodičů a seniorů

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Prarodiče jako spojující článek mezi generacemi

Čtvrtou neděli v červenci se bude poprvé konat Světový den prarodičů a seniorů. Letos tento den připadá na 25. červenec.

Vyhlásil ho papež František 31. ledna po polední modlitbě Anděl Páně, dva dny před svátkem Uvedení Páně do chrámu, kdy se v evangeliu čte o dvou starých, moudrých lidech – Simeonovi a Anně. Řekl: „Duch Svatý ještě dnes podněcuje v seniorech moudré myšlenky a slova: jejich hlas je cenný, neboť chválí Boha a uchovává kořeny národů. Připomínají nám, že stáří je darem a prarodiče jsou spojujícím článkem mezi různými generacemi, aby mladým lidem předávali zkušenosti života i víry. Na staré lidi se mnohdy zapomíná, nepamatujeme na toto bohatství předávaných a uchovávaných kořenů. Proto jsem se rozhodl ustavit Světový den prarodičů a seniorů, který se v celé církvi bude konat každou čtvrtou neděli v červenci, v blízkosti liturgické památky sv. Jáchyma a Anny, Ježíšových prarodičů. Je důležité, aby se prarodiče setkávali s vnuky a naopak, protože, jak říká prorok Joel, prarodiče před svými vnuky sní a mají vidění, kdežto vnuci poté, co načerpají z prarodičů sílu, jdou dál a prorokují.“¹

Jako letošní motto papež vybral slova: „Já jsem s vámi po všechny dny.“ K podpoře oslav tohoto dne v místních církvích a společenstvích nabízí Dikasterium pro laiky, rodinu a život několik pastoračních materiálů, které jsou dostupné na www.amorislaetitia.va, zprávy v češtině viz www.rodiny.cz.²

red

1. Zdroj: www.vaticannews.va/cs

2. Zdroj: www.cirkev.cz

Navzájem projevovaná naděje

V souvislosti s blížícím se Světovým dnem prarodičů a seniorů jsme mluvili s PhDr. Marií Oujezdskou, ředitelkou Národního centra pro rodinu, která se v lednu 2020 zúčastnila prvního mezinárodního kongresu pastore seniorů, organizovaného vatikánským Úřadem pro laiky, rodinu a život.

● Jaké bylo téma loňského mezinárodního kongresu ve Vatikánu a co jste si odtud odnesla?

Hlavním mottem bylo „Bohatství mnoha let života“. Zúčastnilo se ho na 500 lidí z celého světa. Byl to pro mne obrovský zážitek, protože se neustále mluvilo o tom, jak jsou senioři důležití pro nejmladší generaci. Papež nemluví o prarodičích a jejich dětech, ale o prarodičích a vnoučatech. A pořád klade prarodičům na srdce, že se musí starat o předávání víry vnoučatům, že na nich hodně záleží. Mluvílo se tam o Abrahamovi, jak vyšel z Uru. A tento příklad mi zůstal v živé paměti. Bylo mu 75 let, když mu Hospodin řekl, aby vyšel ze své země. Zrovna tak je tomu se stářím. Když člověk zestárne, musí opustit svoje zvyklosti a nově se otevřít. Mluvílo se tam o tom, jak je důležité předávat víru, ne vykládat, jak to bylo za našich mladých let krásné. Vnoučata mají vidět, jak ve víře prožíváme těžkosti svého stáří. To je svědectví prarodičů.

● Za motto prvního Světového dne prarodičů a seniorů papež František vybral slova „Já jsem s vámi po všechny dny“ z Matoušova evangelia (28,20). Jak toto motto vnímáte?

Jako příslib naděje, kterou si mladí a senioři mohou navzájem projevovat. To znamená, že každý je dávající a přijímající. Když pečující uvidí trpělivost seniorů a jejich svědectví a dostane se jim uznání za péči, bude pro ně darem moct o ně pečovat. A platí to podle mého i obráceně. Jsou to obrovské věci, nad kterými bychom se měli zamýšlet. Samozřejmě téma je široké a je třeba brát v potaz i často velmi náročnou péči a přetížené pečovatele v případě větší bezmocnosti a náročnosti. I to na kongresu zaznívalo.

● Co podle vás tento pohled může vnést do takzvané „seniorské politiky“?

Vidím, že se dělají spousty aktivit pro seniory, které často spočívají v tom, že se snažíme tyto lidi co nejvíce udržet fit, nabízet jim programy, během kterých jsou však „konzumenty“. To je ale podle mého velmi málo. V první řadě potřebují zažít, že jsou důležití, že i oni jsou darem a mohou něco nabídnout.

Za rozhovor děkuje Ludmila Šturmová

Ilustrační foto: Poisson Ivy Pixabay

Příležitost k vlastnímu zdokonalení

Štěpánka a Jiří Talířovi mají pět již dospělých dětí a zatím šest vnoučat. Poprosili jsme je, zda by nám dali nahlédnout do svého vztahu s nimi.

Setkávat se s vnoučaty je pro nás velikým darem a obohacením. Můžeme vnímat kontinuitu života a nadšeně žasnout nad dechberoucí Boží kreativitou a láskou. Vede nás to k vděčnosti i pokoře, protože společně prožité zkušenosti nám nastavují zrcadlo někdejší výchovy našich dětí. Máme příležitost uvědomit si, jaké jsme coby rodiče udělali chyby, a ještě včas litovat. Naštěstí toho není zase tolik, ale přece...

Vzájemná setkání jsou překrásnou příležitostí k vlastnímu zdokonalení - můžeme se snažit být znovu tvůrčí, trpěliví, inspirativní.

Naše poslední zkušenost z nedávné doby: Při příležitosti 1. svatého přijímání jednoho z našich vnoučat jsme jeli mnoho kilometrů navštívit rodinu naší dcery Štěpánky. Měli jsme tam příležitost společně podnikat dlouhé procházky krásnou přírodou, dlouho si povídat, společně si hrát i stolovat. Nejkrásnější byly společné modlitby spojené se zpíváním. Uvědomili jsme si, jak bedlivě nás přitom naše vnoučata vnímají a pozorují. Naše opravdovost ve vztahu k Bohu jakoby je přímo osvěžovala. „Zajeli“ jsme často společně „na hlubinu“ a přítomnost Ježíše mezi námi učinila naši víru pevnou a radostnou.

Jiří a Štěpánka Talířovi

Foto: František Talíř

Jiří a Štěpánka Talířovi s vnukem Tomášem při 1. svatém přijímání.

Vzpomínka na babičku

Papež František říká, „že stáří je darem a prarodiče jsou spojujícím článkem mezi různými generacemi, aby mladým lidem předávali zkušenosti života i víry“. To potvrzuje zkušenost Ivany Horákové s její babičkou.

Když se řekne babička, vybavím si milou tvář s hnědozelenými očima a tmavé, trochu prošedivělé, vlnité vlasy ženy, stojící u dřezu v kuchyni. Babička se často modlila růženec. Jako dítě jsem jí chtěla stačit, ale zřejmě už při prvním Zdrávasu jsem spolehlivě usnula. Někdy po roce 1981, kdy začala zjevení Panny Marie v Medžugorje, mi o nich povídala. Už tehdy, coby šestiletá, jsem vnímala, že jde o věc mimořádnou a také (kvůli komunistické vládě) tajně, na průklepových papírech šířenou, záležitost. Přála jsem si, aby se zjevila Panna Maria i mně a dětem z Medžugorje jsem „záviděla“.

Tak, jak se radí rodičům i katechetům, aby dětem předávali rituály pro upevnění vztahu k Bohu a pro jeho zkrášlení, vzpomínám od babičky na jeden. Přesněji řečeno, výraz úcty, který mi babička nepřímou předala, bylo, že ke křížku, neda-leko svého domu, dávala květiny.

Babička mě měla ráda. Věděla jsem to. Ráda se smála, povídala si se mnou a kdykoli jsem se mohla přitulit, aby mě pohladila. Byla skromná a statečná, žila přes 40 let s dědečkem-alkoholikem, a příliš brzy zemřela. Láska, kterou mi dala, mne hřeje dodnes, ačkoli nevím, jak toho docílila. Od ní jsem cítila, že jsem nejvíce přijímaná taková, jaká jsem.

Ivana Horáková

Stáří, naše budoucnost. Situace starých lidí po pandemii

Takto je nadepsán dokument o situaci starých lidí po pandemii, který v únoru vydala Papežská akademie pro život ve spolupráci s vatikánským Úřadem pro integrální lidský rozvoj.

● „... Stáří však je Božím darem a nesmírným zdrojem, který je třeba pečlivě chránit také tehdy, když začnou do-tírat nemoci a je zapotřebí celistvé a náročnější asistence. Je nepopíratelné, že v nás pandemie posílila vědomí, že bohatství let je pokladem, který je třeba docenit a chránit.“

● „Člověk, který stárne, se neblíží konci, nýbrž tajemství věčnosti. Aby mu porozuměl, potřebuje se přiblížit Bohu a žít ve vztahu s Ním. Péče o spiritualitu starých lidí, o jejich potřebu blízkosti s Kristem a sdílení víry je úkolem činné lásky církve.“

● „Jedině díky staré generaci mohou mladí lidé objevit své kořeny a jedině díky mladým mohou staří lidé znovu snít.“

(Zdroj: www.vaticannews.va/cs)

Den Evropy 2021

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Iniciativa Společně pro Evropu vnímá Den Evropy jako svůj svátek. Přípravy toho letošního byly poznamenány pandemií. Mnoho hnutí a komunit celé Evropy se přesto podle možností zapojovalo do různých aktivit péče o druhé, o životní prostředí, o trpící. I u nás jsme se zamýšleli nad tím, jak prožít tento den.

Mezi zástupci **Hnutí fokoláre, Schönstattského hnutí a komunity Sant'Egidio** se zrodila myšlenka společné devítidenní modlitby - novény. Z důvodu hygienických opatření probíhala on-line, a to se ukázalo jako dar. Díky internetovému prostředí se připojilo mnohem více lidí, než by se mohlo účastnit osobně. Účast byla dokonce mezinárodní. Připojili se i lidé ze Slovenska a Ukrajiny. Milým překvapením byla i každodenní účast biskupa Františka Radkovského.

Každý večer měl přípravu novény na starost někdo jiný. Modlitba nebyla dlouhá, avšak o to intenzivnější. Podle ohlasů, které jsme dostali, se podařilo vytvořit rodinné společenství církve v závěru každého dne a doufáme, že tato myšlenka bude mít své pokračování. Jednotlivé večery byly věnovány těmto tématům: Křesťanská komunita, péče o stvoření, jednota v různosti, sociální a ekonomická oblast, politická situace. Modlili jsme se i za slovanské země, kde vnímáme problematickou situaci a potřebu modlitby. Každý večer se vyznačoval originalitou, kterou vnašela jednotlivá hnutí.

Novénou nás provázela tato modlitba: *Milosrdný Otče, pomoz nám, abychom z Evropy udělali vstřícné a pohostinné místo, kde láska překonává všechny formy lhostejnosti a sobectví. Bože, dej nám sílu a vytrvalost v udržování našeho závazku*

být milosrdní, aby Evropa mohla být vzorem a příkladem bratrství mezi našimi národy.

Ó milosrdný Bože, otevři naše srdce, abychom rozpoznali dobro a krásu přítomnou v evropských národech, aby mohly navazovat pouta jednoty, společných projektů, společných nadějí. Nebeský Otče, žádáme o odpuštění za všechny chvíle, kdy jsme se neotevřeli některému z našich bratrů ze strachu, z lhostejnosti, kvůli uzavření našich srdcí. Učiň nás poslušnými k dílu tvých rukou, abychom dnes mohli ukázat církev s její přijímající tváří. Amen.

Na nověnu navazoval Den pro Evropu a my jsme se rozhodli, že se připojíme k programu, který probíhal v Grazu. Kromě Rakouska se účastnila hnutí ze Slovenska, Maďarska, Chorvatska, Slovinska a Itálie. V programu zazněla přednáška Dr. Petry Steinmair-Pösel o významu dialogu pro Evropu, s názvem *Rozhovor, který nás spojuje*, inspirovaná mimo jiné encyklikou *Laudato Si'*.

V druhé části programu zazněla zajímavá svědectví z jednotlivých zemí. Zaujalo nás svědectví z Košic o životě ve společenství různých církví celého města. Setkání bylo ukončeno ekumenickou modlitbou.

Pro nás, kteří jsme se setkali osobně v pražském Centru Mariapoli, program pokračoval slavením mše svaté a příjemným posezením. Odpoledne se někteří z nás vydali na Bílou horu, kde probíhal program v rámci Iniciativy smíření (viz str. 4 - pozn. red.).

*Jaroslava Danielová, Schönstattské hnutí
Ludmila Bukovanská, Hnutí fokoláre*

Den Evropy připomíná každý rok 9. května výročí projevu, ve kterém v roce 1950 tehdejší francouzský ministr zahraničí Robert Schuman navrhl nový druh spolupráce v Evropě. Cílem bylo předejít jakémukoli dalšímu válečnému konfliktu. Jeho návrh byl zárodkem dnešní Evropské unie.

Společně pro Evropu je volné společenství křesťanských komunit a hnutí (v současné době jich je 300 z celé Evropy) různých církví. Každé si uchovává svou autonomii, ale spolupracují na společných cílech ve prospěch společnosti.

Více viz www.together4europe.org.

„Mají mě za takového praštěného idealistu“

POSEZENÍ S HUDEBNÍ BADATELKOU

Markéta Králová z jihočeské Zlaté Koruny nedávno dokončila doktorské studium hudební vědy ve Vídni a nyní tráví čas prací pro Akademii věd a další projekty týkající se duchovní hudby. Povídaly jsme si o její práci a o tom, jak se prolíná s jejím duchovním životem.

● Proč právě hudební věda?

Mně se hodně líbila hudba celkově, tedy klasická hudba, a to, že má příznivý vliv na člověka a na jeho duši. A hlavně je to něco krásného, s čím se člověk může setkávat ve svém životě a co ho nabíjí. Chtěla jsem dělat něco pozitivního, co člověka uklidňuje. Proto hudba. Celkově se zabývám hudbou různých řeholních řádů, při doktorátu jsem se zaměřila na to, jak slavili slavnosti františkáni v 18. století.

● Myslíš, že i v dnešní době duchovní hudba oslovuje?

Určitě. Mám s tím osobní zkušenost. Ve Zlaté Koruně, mém rodišti, máme Festival duchovní hudby. Přitahuje to velkou spoustu lidí právě proto, že je to taková krásná a uklidňující hodnota. I lidé, kteří by jinak do kostela nezavítali, jsou duchovní hudbou osloveni.

● Kdybychom se teď přesunuli k tomu, co aktuálně děláš...

Po dostudování doktorátu jsem získala místo na Akademii věd, kde zkoumám duchovní hudbu v kláštorech. Pracuji i v médiích, kde se snažím klasickou hudbu popularizovat. Než byla koronavirová omezení, dělala jsem i přednášky. Také organizuju ten Festival duchovní hudby.

● Čerpáš ze spirituality Hnutí fokoláre. Dokázala bys říct, jak se ve tvé práci odráží tvůj duchovní život a myšlenky tohoto hnutí?

Samotné studium mi hodně pomáhá i v duchovním životě. Třeba jeden představený františkánů v 18. století, které jsem studovala, byl smýšlením takový „fokolarín“ - dokázal oslovovat lidi napříč skupinami. Takže i takhle vidím fokoláre ve věcech, které studuju.

Snažím se být člověkem, který dokáže přijímat a oslovovat. Přejde mi, že když lidé cítí, že k nim nepřistupuju s předsudky, ale snažím se je opravdu přijímat, tak to otevírá dveře. Lidé přirozeně reagují, chtějí navázat kontakt a třeba spolupracovat. A já se snažím o bezpodmínečné přijetí bez nějakého souzení.

● Je těžké jít v práci „proti proudu“?

Přišlo mi těžké udržet si svoji osobitost a idealismus. Setkávám se totiž někdy s postojem, kdy mám dojem, že jde spíš o granty a soutěžení a že lidé jsou jakoby prostředkem k získání peněz na výzkum. A já naopak začínám od člověka. Oni mě pak mají za takového praštěného idealistu, ale já to mám nějak ve své nátuře, že skrze lidi se dostávám k poznání, a vždycky je pro mě důležité, s kým mluvím. Někteří lidé na to pozitivně reagují a cítí se přijatí. A mám zkušenost, že i ty peníze nakonec přijdou.

● A dokázala bys uvést příklad, kdy na tvoje chování někdo zareagoval?

Nedávno jsem organizovala workshop, což byla moje první velká věc v zaměstnání. Dala jsem si práci každému odepsat, že se na něj srdečně těšíme. Chtěla jsem, aby se navodily opravdu pěkné vztahy. Myslím, že všichni se cítili přijatí. Proběhlo to v milé pohodové atmosféře a šli jsme hodně do hloubky jak po stránce vědecké, tak i osobní. Viděla jsem, že když přijde člověk s otevřeným srdcem, tak se mu to vrátí, důležité je nehlédat jen svou slávu a sebe, ale mít nějaký vyšší cíl.

● Kde na to všechno bereš energii?

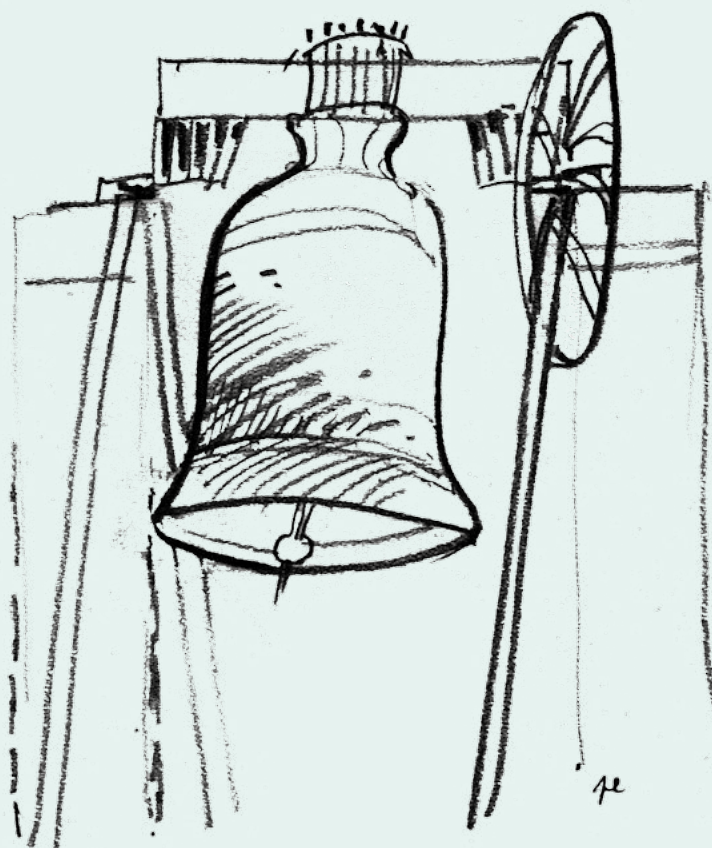
Příroda, přátelé, určitě také duchovní život. Dlouho jsem si myslela, že se pro tu práci nehodím, že by ji měl dělat někdo jiný a že nejsem dost průbojná atd. A tak jsem se ptala, co ode mne Bůh chce. Takže modlitba a hledání Boží vůle je pro mě zásadní.

Foto: Muzeum fototelier Seidel

Markéta Králová

Foto: archiv M. Králové

Za rozhovor děkuje
Sára Suchá

Ilustrační kresba: Petr Ettler

„Bud' dobré mysli, dcero. Tvá víra tě zachránila.“

(Mt 9,22)

SLOVO ŽIVOTA

červenec 2021

Ježíš je na cestě, obklopený davem. Jeden zoufalý otec ho prosí, aby k němu zašel poskytnout pomoc jeho umírající dceři. Cestou se odehraje ještě jedno setkání: mezi lidmi se protlačí žena, která trpí dlouhá léta krvácením. Je to zdravotní stav s vážnými důsledky, poněvadž ji mimo jiné nutí k omezování rodinných a společenských vztahů. Žena Ježíše neosloví, nemluví, pouze se k němu zezadu přiblíží a odváží se dotknout střípce jeho šatů. Má velmi jasnou představu: „Jestli se dotknu jen jeho šatů, budu uzdravena.“

A Ježíš se otočí, podívá se na ni a ujistí ji, že ji její víra zachránila. Dostala nejen fyzické zdraví, ale setkala se i s Boží láskou v Ježíšově pohledu.

„BUĎ DOBRÉ MYSLI, DCERO. TVÁ VÍRA TĚ ZACHRÁNILA.“

Tato událost z Matoušova evangelia otevírá i před námi nečekané obzory. Bůh nám jde stále vstříc, ale čeká také na naši iniciativu, abychom setkání s ním nepromeškali. Naše cesta víry, ačkoli je nerovná a posetá chybami, slabostmi a zklamáními, má velkou hodnotu. On je Pánem pravého Života, chce ho vylít na nás všechny, na své dcery a syny, kteří mají v jeho očích důstojnost, již nemohou žádné okolnosti zničit. Proto i nám dnes Ježíš říká:

„BUĎ DOBRÉ MYSLI, DCERO. TVÁ VÍRA TĚ ZACHRÁNILA.“

K prožívání tohoto Slova života nám může pomoci to, co napsala Chiara Lubichová při rozjímání právě nad tímto úryvkem evangelia: „Ve víře člověk jasně dokazuje, že se nespolehá sám na sebe, ale svěřuje se Tomu, kdo je silnější než on. (...) Ježíš oslovuje uzdravenou ženu ‚dcero‘, aby jí ukázal, co jí skutečně chce dát – nejen dar pro její tělo, ale Boží život, který ji může zcela obnovit. Ježíš totiž koná zázraky proto, aby byla přijata spása, kterou přináší, odpuštění a Otčův dar, jímž je Ježíš sám a jenž tím, že se s člověkem spojuje, ho proměňuje. (...) Jak tedy toto Boží slovo žít? Projevovat Bohu v naléhavých potřebách celou svoji důvěru. Tento postoj z nás samozřejmě neodnímá naši zodpovědnost, nezabývá nás povinností udělat celou svou část. (...) Ale naše víra může být vystavena zkoušce. Vidíme to právě u této trpící ženy, která dokáže překonat překážku davu, tísnícího se mezi ní a Mistrem. (...) Musíme tedy mít víru, ale takovou víru, která nepochybuje ve zkoušce. A musíme Ježíšovi ukazovat, že jsme pochopili ohromný dar, který nám přinesl, dar Božího života. Být mu za něj vděční. A odpovídat na něj.“¹

„BUĎ DOBRÉ MYSLI, DCERO. TVÁ VÍRA TĚ ZACHRÁNILA.“

Tato jistota nám umožňuje také přinášet záchranu, „dotýkat se“ s něhou trpících, potřebných, těch, kdo prožívají temnotu a jsou dezorientovaní.

Tak tomu bylo i s jednou venezuelskou matkou, která našla odvahu odpustit: „Když jsem zoufale hledala pomoc, dostala jsem se na jedno setkání nad evangeliem a tam jsem slyšela komentář k Ježíšovým větám: ‚Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny‘², ‚Milujte své nepřátele‘³. Jak jsem mohla odpustit vrahovi svého syna? Ale semínko bylo zaseto a nakonec převládlo rozhodnutí odpustit. Teď si mohu skutečně říkat ‚Boží dcera‘. Nedávno jsem byla pozvaná na konfrontaci se synovým vrahem, který byl dopaden. Bylo to tvrdé, ale zasáhla Boží milost. V mém srdci nebyla nenávist ani nevraživost, ale jen velký soucit a záměr svěřovat ho Božímu milosrdenství.“

Letizia Magri

1. Ch. Lubichová, Slovo života na červenec 1997, taktéž v Parole di Vita, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5; Città Nuova, Roma, 2017), str. 583-585.

2. Mt 5,9.

3. Lk 6,35.

„Kdo se tedy poníží jako toto dítě, ten je v nebeském království největší.“

(Mt 8,4)

SLOVO ŽIVOTA

srpen 2021

Kdo je největší, nejmocnější a vyhrává ve společnosti, v církvi, v politice a na trhu?

Tato otázka prostupuje vztahy, ovlivňuje rozhodování, určuje strategie, je převládající logikou, k níž se obracíme i nevědomky, snad v touze zajistit pozitivní a efektivní výsledky lidem kolem sebe.

Matoušovo evangelium nám zde ukazuje Ježíšovy učedníky, kteří poté, co přijali zvěst o Božím království, chtějí znát podmínky, aby si zajistili přední místa v novém Božím lidu: „Kdo je největší?“

Ježíš jako odpověď učiní jedno ze svých nepředvídatelných gest: postaví doprostřed skupiny lidí dítě. A vysloví k tomu jednoznačná slova:

**„KDO SE TEDY PONÍŽÍ JAKO TOTO DÍTĚ,
TEN JE V NEBESKÉM KRÁLOVSTVÍ NEJVĚTŠÍ.“**

Proti soutěživé a soběstačné mentalitě staví Ježíš nejslabší článek společnosti, článek, který nemá žádnou roli, kterou by se mohl chlubit nebo ji obhajovat; který je zcela závislý a spontánně se spoléhá na pomoc ostatních. Neznamená to však přijímat pasivní roli, vzdát se iniciativy a zodpovědnosti, ale spíše vykonat skutek vůle a svobody. Ježíš totiž vyžaduje, abychom se stali malými, vyžaduje záměr a úsilí rozhodně změnit směr.

**„KDO SE TEDY PONÍŽÍ JAKO TOTO DÍTĚ,
TEN JE V NEBESKÉM KRÁLOVSTVÍ NEJVĚTŠÍ.“**

Chiara Lubichová prohloubila charakteristiku evangelního dítěte takto: „(...) dítě se s důvěrou svěruje do rukou otce a matky: věří v jejich lásku. (...) Autentický křesťan, stejně jako dítě, věří v Boží lásku, vrhá se do náruče nebeského Otce, vkládá do něj bezmeznou důvěru. (...) Děti jsou ve všem závislé na rodičích (...). I my, ‚evangelní děti‘, jsme ve všem závislé na Otci: (...) on ví, co potřebujeme, ještě dříve než o to

požádáme, a dává nám to. Ani království Boží nemůžeme získat, přijímáme ho jako dar z rukou Otce.“

Chiara ještě zdůrazňuje, jak se dítě absolutně spoléhá na otce a všechno se od něj učí. Stejně tak „evangelní dítě“ vkládá všechno do Božího milosrdenství, zapomíná na minulost a začíná každý den nový život, otevřený radám Ducha Svatého, který je stále kreativní. Dítě se neumí samo naučit mluvit, potřebuje někoho, kdo by ho to naučil. Ježíšův učedník (...) se všechno učí z Božího slova, dokud nemluví a nežije podle evangelia.“

Dítě má sklon napodobovat svého otce. „A tak ‚evangelní dítě‘ (...) miluje všechny lidi, protože Otec ‚dává vycházet svému slunci pro zlé i pro dobré a sesílá déšť spravedlivým i nespravedlivým‘; miluje jako první, protože on nás miloval, když jsme ještě byli hříšníky; miluje nezištně, protože to tak dělá nebeský Otec.“¹

**„KDO SE TEDY PONÍŽÍ JAKO TOTO DÍTĚ,
TEN JE V NEBESKÉM KRÁLOVSTVÍ NEJVĚTŠÍ.“**

Vincent z Kolumbie prošel se svou rodinou zkouškou pandemie za velmi přísné karantény. Píše o tom: „Když začal lockdown, každodenní život se náhle změnil. Moje žena a dva starší synové se měli připravovat na zkoušky na univerzitě. Nejmladší si nemohl zvyknout na distanční výuku. Nikdo doma neměl čas starat se o druhé. Při pohledu na ten chaos, který byl před vybuchnutím, jsem si uvědomil, že je to příležitost žít umění lásky v našem ‚novém životě‘ podle evangelia. Pustil jsem se do úklidu kuchyně, začal jsem vařit a starat se o jídlo. Nejsem nijak dobrý kuchař a neumím perfektně uklízet, ale viděl jsem, že to pomůže ke snížení každodenního napětí. To, co začalo jako skutek lásky jednoho dne, se pak opakovalo po několik měsíců. Také ostatní členové rodiny, když splnili svoje povinnosti, se zapojili do úklidu, dávali do pořádku oblečení nebo věci v domě. Společně jsme konstatovali, že slova evangelia jsou pravdivá a že tvořivá láska napoví, jak uspořádat vše ostatní.“

Letizia Magri

1. Ch. Lubichová, Slovo života na říjen 2003, taktéž v *Parole di Vita*, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5; Città Nuova, Roma, 2017), str. 700-703, v češtině srov. Nové město 10/2003, str. 15.

Ilustrační kresba: Petr Ettler

Ilustrační foto: Rottonara, Pixabay

Kráčet společně

DUCHOVNÍ INSPIRACE

Další část představení kolektivní spirituality Hnutí fokoláře a toho, co je pro ni typické.

POŽADAVKY MINULOSTI

V minulých staletích si lidé často mysleli, že mají jít k Bohu sami. Je to ještě důsledek vzdáleného období dějin, kdy se u křesťanů umenšil prvotní zápal, při němž se společenství v Jeruzalémě slilo v jedno srdce a jednu duši, a kdy po překonaných pronásledováních se domnívali, že si zachrání svou víru, když se stáhnou na poušť. To je období poustevníků.

I když se tak zachránilo mnoho křesťanských principů a mnoho poustevníků se stalo svatými, přesto však se často ztrácel pojem o hodnotě bratra v duchovním životě anebo se v člověku dokonce spatřovala překážka na cestě k Bohu.

Otec Arsenios říkal: „Uteč od lidí a budeš zachráněn.“¹¹ Anebo: „Nemohu být současně s Bohem i s lidmi.“¹²

Ještě o mnoho století později nacházíme podobná učení. Ve slavné knize *Následování Krista* se píše: „Největší svatí se lidské společnosti, jak mohli, vyhýbali a Bohu v skrytu žítí si volili. Jeden mudrc říká: ‚Kolikrát mezi lidmi jsem pobyl, menším člověkem jsem se navrátil.‘ ... Kdo tedy se odtrhne od známých a přátel, k tomu se Bůh přiblíží se svatých andělů sborem.“¹³

To jsou tedy „individuální“ spirituality. I když tajemství Mystického Těla způsobuje, že nejsou výlučně takové, neboť to, co se stane jednomu člověku, má vždy dopad i na druhé. A je tomu tak i proto, že tito křesťané vždy obětovali Bohu dlouhé modlitby a náročná pokání za své bratry.

SOUČASNÉ POTŘEBY

Dnes se časy změnily. V naší době Duch Svatý naléhavě volá lidi, aby kráčeli společně s jinými lidmi, aby dokonce byli jedno srdce a jedna duše se všemi, kdo si to přejí.

Dvacet let před koncilem Duch Svatý pobádal naše Hnutí, aby udělalo slavnostní obrat k lidem.

V souladu se spiritualitou jednoty jdeme k Bohu právě tím, že procházíme skrze bratra.

„Já – bratr – Bůh“, říkávaly jsme. K Bohu jdeme spolu s člověkem, spolu s bratry, ba dokonce prostřednictvím člověka.

NÁSTROJE INDIVIDUÁLNÍCH SPIRITUALIT

Avšak jaký je rozdíl mezi individuální a „komunitární“ neboli kolektivní spiritualitou?

Spirituality spíše individuální kladou obvykle přesné požadavky na ty, kdo se v nich více angažují. Jsou to:

Samota a únik od tvorů, aby se dosáhlo mystického spojení s Trojicí v sobě. Klasická je cesta svaté Terezie z Avily, která se snaží spojit s Bohem uvnitř svého srdce, kde On žije.

Pro zachování samoty se vyžaduje mlčení.

Pro oddělení se od ostatních lidí se používá závoj a klauzura a kromě toho i zvláštní oděv.

Pro napodobování Kristova utrpení se konají nejrůznější, často velmi tvrdá, pokání, posty a bdění.

Často se člověk poslušností podřizuje svému představenému.

Skládají se také sliby čistoty a chudoby.

Člověk se na dlouhou dobu uchyluje do své místnosti, aby se modlil a meditoval.

(Pokračování příště)

Chiara Lubichová
(Převzato z knížky
*Cesta ke společenství,
nakladatelství Nové město,
Praha 2005)*

11. L. Mortari, *Vita e Detti dei Padri del deserto*, Řím 1975, str. 97.

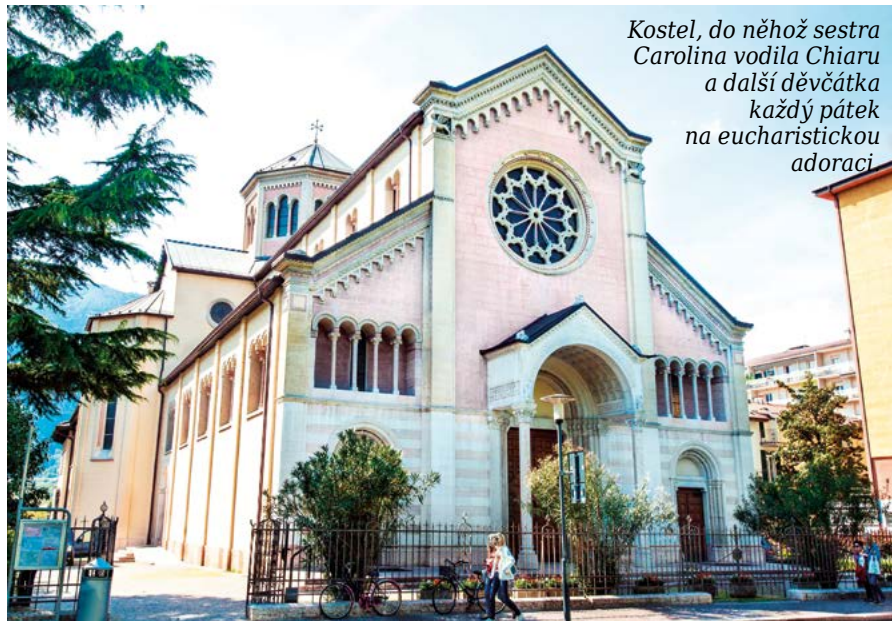
12. Tamtéž, str. 99-100.

13. *Následování Krista*, I, XX, 1-6., Praha 1932, str. 48-51.

Chiara ve školních škamnách: co si odtud odnesla?

Z Hnutí FOKOLÁRE

Návrat ke kořenům

Kostel, do něhož sestra Carolina vodila Chiaru a další děvčátka každý pátek na eucharistickou adoraci

Jednou ze známých epizod Chiařina života je to, že v určité chvíli „odložila knihy na půdu“. Toto gesto, jímž se rozhodla zanechat univerzitního studia, mělo pro ni praktický i duchovní význam: získat čas, aby se mohla naplno věnovat Hnutí rodícímu se okolo ní; a nehledat moudrost v knihách, ale ve vztahu s Bohem. Méně se ví, co tomu předcházelo. Jakou žákyní a studentkou byla? Jaké bylo její předchozí vzdělání? Do jaké hlavy zasel Bůh semeno charismatu?

Charakteristickým rysem doby Chiařina dětství je rozkvět řeholních institutů věnujících se výchově dětí a mládeže a péči o ně. Řeholníci a řeholnice pracovali v nemocnicích, útlucích, sirotčincích, dětských školkách, vyučovali náboženství apod. Uvádí se, že v roce 1914 působilo v tridentské diecézi 1 755 řeholnic z 22 řeholních institutů.

Patřily mezi ně i sestry z kongregace „Suore di Maria Bambina“ (Sestry od Dítěte Marie), jejichž činnost měla zásadní vliv na náboženskou výchovu tridentských děvčat. Malá Chiara (tehdy ještě Silvia) byla jednou z asi šesti sto-

vek děvčat, která, rozdělena do různých sekcí, navštěvovala nedělní odpolední setkání v jejich oratoriu. Zde získala první náboženskou formaci a sestry ji rovněž připravily na první svaté přijímání a na biřmování o Letnicích 1927.

Krásný osobní vztah měla Chiara především s jednou z těchto řeholnic, sestrou Carolinou Cappellovou, na kterou vzpomínala po celý život s největší úctou jako na „malou ženu s velkým srdcem a nesmírnou lidskostí“. Ona ji vedla k eucharistické úctě, o které vypovídá Chiařina dětská modlitba před eucharistií, neobvyklá pro děvčátko jejího věku: „Ty, který jsi stvořil slunce, jež dává světlo a teplo, dej, ať mýma očima pronikne do mé duše tvé světlo a teplo.“

Především modlitbám své maminky a těchto sester, jimiž se obracely na Dítě Marii, připisuje Chiara své uzdravení z těžkého zápalu slepého střeva a pobřišnice, jímž onemocněla v deseti letech, když chodila do čtvrté třídy. Několik dní se nacházela mezi životem a smrtí. Podle lékaře, který ji operoval, se v takovémto stavu zachrání a přežije jeden člověk z tisíce. Pro Chiaru to byla v jejím životě první zkušenost s bolestí,

zároveň ukazující možnost snášet utrpení z lásky.

Do základní školy chodila Chiara (Silvia) od října 1926 do června 1931. Školný systém v Trentinu v té době stále ještě těžil z reformy provedené císařovnou Marií Terezií, která významně pozvedla úroveň škol v celé Habsburské říši, do níž tato oblast dříve patřila. Učitelé byli obvykle kvalitní a dobře motivovaní. Cílem výuky bylo nejen známost „trivium“ (naučit děti číst, psát a počítat), ale i utváření pevného charakteru žáků a jejich náboženská formace. O tu se staraly vedle kněží i řeholnice. Školní rok byl rozdělen na trimestry a třídy byly důsledně buď chlapecké, nebo dívčí.

S nástupem fašismu se sice začala prosazovat ideologizace výuky, kterou však k nevoli režimu mírnil značný vliv církve. V jedné dobové zprávě zaslané z Tridentu do centrály fašistické strany v Římě si informátor stěžuje, že školství v Tridentské provincii je „v rukou kněží“, že na rozdíl od katolických mládežnických organizací fungují ty státní jen formálně, neboť kněží jsou s dětmi každý den ve škole i při volnočasových aktivitách; dokonce vadilo i to, že děti za odměnu dostávají svaté obrázky a nikoli fotografie národních hrdinů a Vůdce!

Na základní škole dosahovala Silvia vždy vynikajících výsledků a patřila k premiantům: byla nejen velmi inteligentní, ale měla i přirozenou náklonnost ke vzdělávání a studiu, která ji neopustila po celý život. Zhoršené studijní výsledky byly zaznamenány pouze ve čtvrté třídě, kdy kvůli zmíněné vážné nemoci zameškala výuku po větší část roku. V dalším školním roce však už zase byla mezi nejlepšími.

I když nadání a píle předurčovaly tuto žačku k dalšímu studiu směřujícímu k získání akademického titulu, rodinná situace to neumožňovala. Kvůli odlišným politickým názorům se Luigi Lubich rozešel se svým bratrem Silviem, opustil jejich společnou firmu a rodina se náhle ocitla v krajní nouzi. Bylo nutné, aby někdo další začal co nejdříve přinášet do rodinného rozpočtu pravidelný příjem. Proto se Silvia zapsala ve školním roce 1931–2 na školu, kterou bychom mohli v našem názvosloví

Dóm sv. Vigilia, kam Chiara chodívala studovat filosofii.

označit jako „střední ekonomická s obchodním zaměřením“. Její absolvování umožňovalo brzký nástup do pracovního procesu.

Vynikající prospěch i na této škole jí přinesl odpuštění platby školného. Spolu s příjmem, který dostávala ze soukromých doučovacích hodin, to byla pro rodinu velká finanční úleva. Za zmínku stojí, že horší známku na vysvědčení měla pouze z předmětu nazvaného historie-geografie, jehož součástí byla také „fašistická kultura“. A to jí slouží spíše ke cti! Přesto však se musela spolu se všemi studenty zúčastňovat pravidelných sobotních povinných mládežnických setkání nařízených režimem. Všechny diktatury, byť různobarevné, jsou si vskutku ve svých vnějších projevech velmi podobné.

Po ukončení středoškolského studia¹ v roce 1934 měla podle původního plánu rodičů začít pracovat, aby přispívala do rodinného rozpočtu. Učitelé však povzbuzovali rodinu k tomu, aby takto nadaná dívka ve studiu pokračovala. Nebylo to rozhodnutí lehké, ale přesto se odhodlali jí takovou možnost poskytnout. Silvia se rozhodla pro učitelství.

Musela podstoupit přísné přijímací zkoušky do vyššího cyklu studia na učitelském ústavu. Bylo třeba dohnat některé předměty, které dosud nestudovala, aby se dostala na úroveň absolventů čtyřletého studia nižšího cyklu,

a proto absolvovala jednoroční přípravný kurs. O jeho náročnosti svědčí, že musela dělat reparát z latiny a z němčiny. Teprve po jeho úspěšném složení byla v září 1935 přijata k tříletému studiu na učitelském ústavu Antonia Rosminiho, renomované škole vysoké úrovně, navštěvované převážně děvčaty ze středních společenských vrstev.

Pro Silvii to bylo období, kdy se naplno projevila její touha po pravdě. Odtud pramení její vášeň pro filosofii,

která ji fascinovala, ale zároveň naplňovala neklidem, protože na její otázky dávala odpovědi pouze částečné. Její odmalička pocítovaná touha po světle, jak jsme viděli už z její dětské modlitby před eucharistií, ji vedla ke stále hlubšímu zájmu poznávat Boha. O jejím duchu naplněném touhou po Bohu vypovídá i to, že chodívala studovat filosofii do tridentského dómu, aby získané poznatky, například o novověkých filosofech, konfrontovala s Pravdou dlící ve svatostánku.

Boží pravdu, o níž byla hluboce přesvědčena, neváhala hájit ani proti autoritě vyučujícího, která byla v té době prezentována jako nezpochybnitelná. Svědčí o tom velmi známá epizoda, kdy dokázala nahlas a před celou třídou oponovat ateistickému učiteli filosofie, pokud jeho výklad směřoval proti pravdám víry. Riskovala tím mimo jiné, že dostane z tohoto předmětu sníženou známku nebo dokonce propadne; to by ohrozilo pobírání stipendia, na němž bylo do velké míry závislé pokračování jejího studia. Její statečnost byla korunována dvojnásobným happyendem: nejenže dostala z filosofie výbornou, ale tento vyučující, profesor Girolamo Gaspari, se po různých životních peripetiích po mnoha letech Chiaře přiznal, že se modlí „k Bohu, v něhož ona věří“.

*Jiří Kratochvíl
(Pokračování příště)*

1. Srovnatelné u nás s druhým stupněm základní školy.

Fot.: Domenico Salmaso

Učitelský ústav Antonia Rosminiho, kam byla Chiara v září 1935 přijata k tříletému studiu.

Ekonomika společenství za 30 let spojila lidi napříč celým světem

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

Převzato ze slovenského Nového mesta, napsala Martina Baumann

První podnikatelé ekonomiky společenství byli odvážní bojovníci, snažili se uchopit výzvu Chiary Lubichové. A jestliže se ptáte, co má být duší, podstatou ekonomiky společenství, odpověď bude: sdílení, schopnost se rozdělit a lidskost. To vše udává hlavní nasměrování firmám, které chtějí přispět k tomu, aby svět byl lepší. Přitom je třeba nezapomínat na to, že zisk má sloužit těm, kdo jsou v nouzi. Taktéž se tím potvrzuje motto: „Je větší radost dávat než přijímat.“

Jakou lekci nám tedy dává ekonomika společenství? Prožívat práci společně, i když nevím, co bude v budoucnosti. Nejen tato, ale i mnohé další zajímavé myšlenky zazněly v rámci **30. výročí založení ekonomiky společenství během živě vysílaného programu z citadely Hnutí fokoláre v Loppianu u Florencie dne 29. května 2021.**

Na pozadí téměř pětihodinového slavnostního setkání dominovala samotná Chiara Lubichová, zakladatelka Hnutí fokoláre. Ať již prostřednictvím úloмок z jejího života z archivních videozáznamů nebo díky lidem, které oslovila a stále oslovuje. A tak i 30 let, které si ekonomika společenství dnes připisuje, je důkazem toho, že odkaz zakladatelky zde zůstává i po její smrti, žije dále. Výroční den a tato událost vyjadřovaly vděčnost, radost a pohled do budoucnosti. A když už mluvíme o Chiaře, pro mnohé se podle vyjádření hostů stala styčným bodem, jak žít toto poslání.

V archivním videu Chiara hovoří o chudobě, o válce, o zničeném městě, o těžkých začátcích. Silným momentem je ale zároveň to, jak na konci vyprávění přiznává, že to všechno bylo krásné... to, co prožili, udělali. A Chiařina zkušenost, kterou prožila před třemi desetiletími, když letěla nad chudinskými čtvrtěmi v Brazílii – favelami, nás symbolicky přenesla v čase právě v sobotu 29. května, v den výročí ekonomiky společenství. Lidé různých kultur ze všech koutů světa od Evropy, Asie, Austrálie, Ameriky až po Jižní Ameriku, lidé mladí, střední generace, ale i starší, se na sebe usmívali přes obrazovky a vysílali vzkazy pro ostatní.

Mladý brazilský podnikatel Emilio například poznal ekonomiku společenství jako teenager a už tehdy ho fascinovala. Podle něho je důležité dávat nejen to, co máme navíc, ale též vytvářet prostřednictvím práce hodnoty, abychom je mohli rozdělovat mezi ostatní. Tímto příkladem Emilio vysvětluje, jak cítí osobní zodpovědnost za snížení chudoby. Hned po zakončení vysoké školy začal podnikat a uvědomil si, že firma je prostředkem, kde může vyjádřit své životní volby. Vytvářet lepší a spravedlivější svět.

Foto: z videozáznamu

Živě vysílaný program k výročí ekonomiky společenství probíhal v sále citadely Hnutí fokoláre v Loppianu.

I když změnit celý ekonomický systém je náročné a vyžaduje to mnoho práce, důkazem toho, že budování sociální a ekonomické spravedlnosti může fungovat na globální, celosvětové úrovni, jsou všichni lidé, kteří toto sobotní odpoledne v Loppianu mluvili o svém životě a zkušenostech s ekonomikou společenství a připomněli důležitost kultury dávání. Vždyť i samotná Chiara v roce 1991 představila ekonomiku společenství jako ekonomiku dávání.

**Celý záznam ze slavnostního vysílání
lze v překladu do slovenštiny zhlédnout na
<https://youtu.be/CvaAJTayBeo>
(odkaz též na www.nm.sk u článku
*Ekonomika spoločenstva za 30 rokov spojila ľudí
naprieč celým svetom*).**

Z Hnutí FOKOLÁRE

Život gen

Jedno z pánských „ritir“ v době předcovidové.

Pánské „ritiro“

Tradice, relax, duchovno a super parta. To je „ritiro“! Akce, která vždy nabízela duchovní vzpruhu a obnovu, hluboké rozhovory s vrstevníky a vzájemnou podporu v našem životě.

Víkend, který (v době nepandemické) zval mladé dospívající muže gen 2 a další zájemce k sebereflexi, zamyšlení, k duchovnímu zamyšlení, ale také k pohybu a odreagování díky zápasu ve fotbale, společnému posilování, saunování a jiným akčním aktivitám. Účastnili se ho mladí muži do široka, napříč koutem republiky, různého vyznání a životních osudů. To dělalo tuto akci tak významnou a atraktivní. Díky tomu jsme vytvářeli přátelství a mezilidské vztahy, které trvají do dneška. Je to intenzivní víkend, ve kterém si každý vždy našel, co potřeboval. Dokázalo se sjednotit okolo dvaceti mužů s Ježíšem uprostřed.

Letos tomu muselo být kvůli pandemii trochu jinak. Mladí kluci byli pozváni do mužského fokoláre ve Vnoři, kde pro ně byl připravený program v podo-

bě prohlídky domu a seznámení se životem a povoláním fokoláre. Bohužel se mnoho pánů zúčastnit nemohlo, právě kvůli situaci pandemie či dalekému dojíždění, a proto se setkání uskutečnilo 29. května v podvečer přes online platformu. Byli připojeni někteří muži z fokoláre, kteří měli na starost duchovní část a svědčili o své snaze usilovat

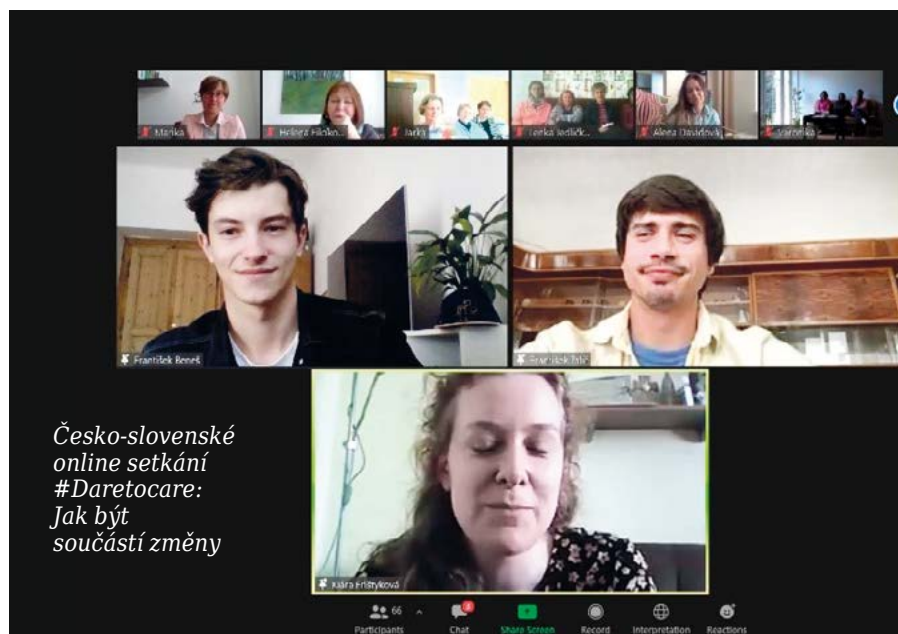
v každodenním životě o jednotu. Během tří hodin si pánové mohli hezky popovídat a opět tak načerpat sílu do dalších dní. Celkem se jich k tomuto setkání připojilo deset a celý průběh hodnotí velice kladně. Ač se samozřejmě těší na opravdové setkání mimo kamery.

„Dare to care“ - ohlédnutí se!

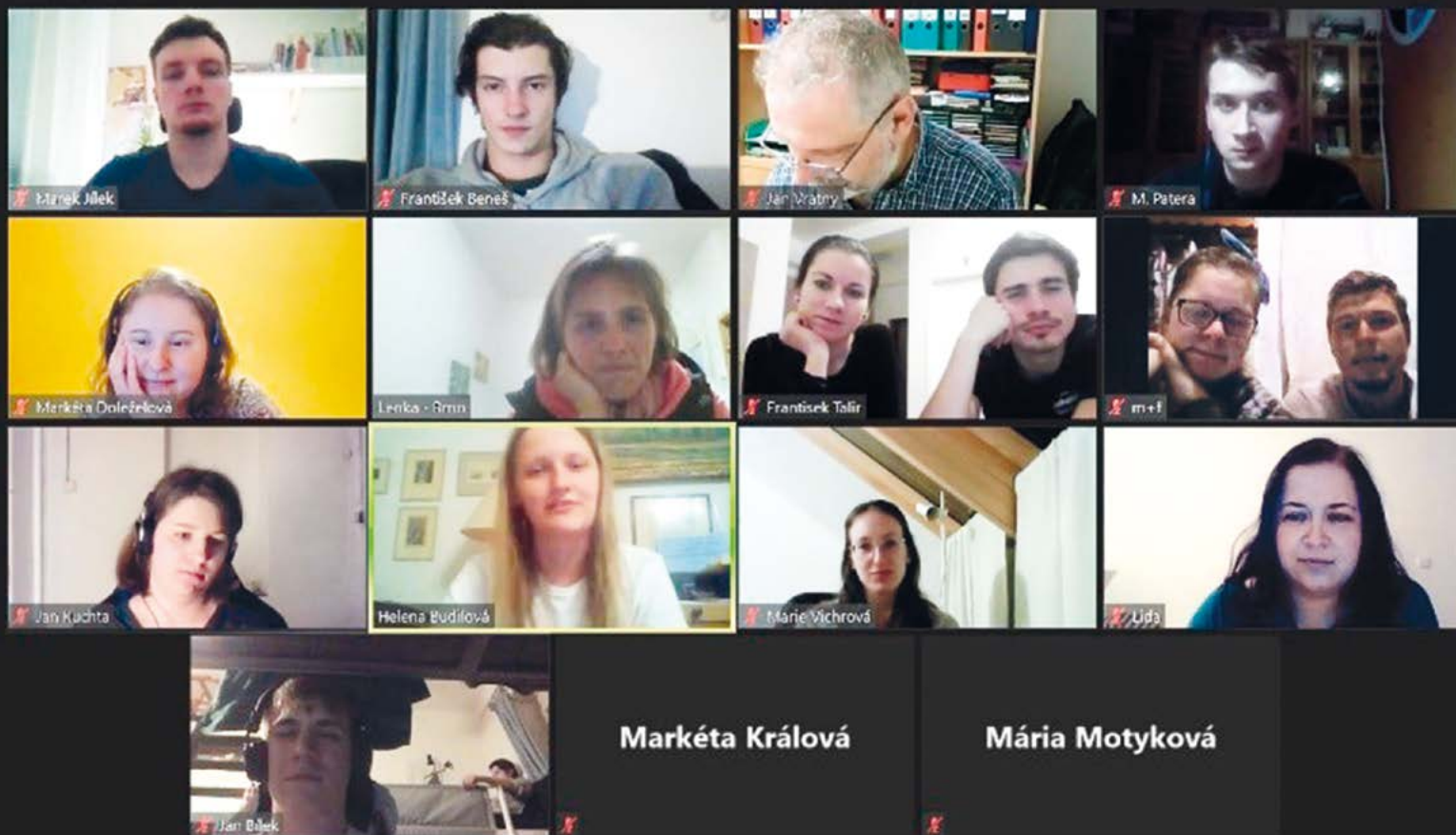
Jak můžeme přinášet pozitivní změnu a pomáhat měnit naše okolí k lepšímu? Jak se stát změnou, kterou chceme vidět ve světě? Jak můžeme žít jednotu ve veřejném a občanském životě? I nad těmito otázkami se začátkem května společně zamýšleli účastníci česko-slovenského online setkání „#Daretocare: Jak být součástí změny“ organizovaného Hnutím fokoláre.

Setkání, respektive webinář, jehož cílem bylo přinést inspirativní zkušenosti a myšlenky lidí z oblastí politiky a aktivního občanství, se konal pod záštitou celosvětové iniciativy **Týden za sjednocený svět**. Pozváni byli hosté s různými životními zkušenostmi a profesním zázemím, a to: **Věra Luxová**, politička a manželka Josefa Luxe, bývalého předsedy KDU-ČSL; **František Talíř**, 1. náměstek hejtmana Jihočeského kraje, historik a člen KDU-ČSL; a **Alena Davidová**, ředitelka romské základní školy v Kecerovicích na východním Slovensku.

Fot: archiv gen

Česko-slovenské online setkání #Daretocare: Jak být součástí změny

Jedno z pravidelných společných setkání gen.

Prostřednictvím moderovaných rozhovorů a následné diskuze hosté sdíleli své příběhy, postřehy a zážitky a motivovali účastníky k angažovanosti, odvaze a službě druhým. Přidanou hodnotou webináře byla kromě šíření inspirace a hledání možností, jak přiložit ruku k dílu, také vzájemná česko-slovenská mezigenerační spolupráce. Markéta Doleželová, která měla na starosti technickou podporu akce, v tomto smyslu uvádí: „Webinář mě nadchl hned dvakrát. Nejdříve skvělou česko-slovenskou spoluprací, která stála za vznikem této akce. Byla radost být toho součástí a vidět tolik lidí, jak přináší svůj kousek, aby vše dohromady vytvořilo prostor pro inspiraci dalších. Nadšená jsem byla i samotným průběhem webináře, který díky úžasným hostům a moderátorům měl takový spád, že jsem ani nevnímala, jak čas letí. A strhnout se nechali i někteří účastníci, kteří měli v plánu si poslechnout jen část programu, a nakonec zůstali až do konce.“

Marie Zimová z přípravného týmu dodává: „Údlost *Jak být součástí změny* se mi moc líbila a jsem ráda, že jsem mohla být součástí přípravného česko-slovenského týmu, ve kterém jsme

celý program vymýšleli a spolupracovali. Všichni hosté byli velmi inspirativní a bylo pěkné vidět tolik lidí, kteří se připojili, mezi nimi i přátele z ciziny.“ Koncem webináře společná cesta hostů a účastníků neskončila, právě naopak. Byla povzbuzením k praktickým činům a impulsem k tomu, abychom všichni v našem každodenním životě měli odvahu pečovat, vnímat potřeby druhých a přinášeli dobro tam, kde se zrovna nacházíme. Abychom byli,

***Pokud by vás zajímalo
něco více o nás či vám leží
něco na srdci nebo byste
nám chtěli jen napsat
a dát vědět, pište na
e-mailovou adresu
novmesto@volny.cz.***

***Budeme vděční
za vaše postřehy
a na vaše otázky rádi
odpovíme.***

jak říká Matka Tereza, tužkou v ruce Boží, a podíleli se na vytváření lepšího a spravedlivějšího světa pro každého člověka.

Mária Motyková

Pravidelná setkání

Ve třetím týdnu každého měsíce se snažíme scházet kluci a holky gen dohromady na společném setkání. Je to vždycky větší legrace a motivace vidět, kolik mladých lidí jede na stejné vlně. V květnu tomu nebylo jinak a domluvili jsme se i na posledním – červnovém – online setkání. Moc se těšíme, až se uvidíme na živo a budeme moci své životy sdílet efektivněji. A budeme moc rádi, pokud se k nám přidají i noví mladí, kteří budou mít chuť a čas se potkat. Nebojte se dát nám vědět!

*Dvoustranu připravil
František Beneš*

1. Ritiro – z italštiny – stažení se (do ústraní, soustředění (týmu apod.).

Foto: Helena Vořípková

Alexandra (u kláves) a Stanislav (vzadu vpravo) s některými členy sboru Chorus Egrensis na literárně-hudebním podvečeru Nadačního fondu časopisu Nové město, květen 2018.

V západním výběžku naší země

Z Hnutí FOKOLÁRE

Ti, kdo se ve svém životě nechávají inspirovat duchem Hnutí fokoláre, jsou rozeseti na různých místech. Přinášíme střípky o tom, jak se tato spiritualita konkrétně promítá do každodenního života a do aktivit manželů Alexandry a Stanislava Benešových.

Žijeme v Aši společně již 23 let (Stan-
da odsud pochází, Saša se přistěhovala
z Prahy). Máme tři dospělé děti.

Již 20. rokem je náš život spjatý se
smíšeným pěveckým sborem Chorus Egrensis. Scházíme se pravidelně
každé pondělí večer u nás doma a na-
cvičujeme písně širokého repertoáru.
Lidé, kteří k nám dochází, jsou **velmi
různorodí**. Ať už věkem, vzděláním,
životní filosofií, povahou... V přibližně
třicetičlenném sboru se najdou katolíci,
evangelický farář s manželkou, baptis-
ta, členka svědků Jehovových, členka
Křesťanského společenství, člen Hnu-
tí Grálu atd. Většinu však tvoří lidé ne-
věřící či hledající. Společně prožíváme
nejen chvíle naplněné hudbou a rozdá-
váním radosti skrze náš zpěv, ale také
velmi osobní momenty.

Vnímáme v tom praktické naplnění
„jednoty v různosti“. Jsme všichni

rádi spolu, cítíme vzájemné obohaco-
vání, každý nechává druhým svobodu
v názorech, projevech i skutcích. Jedi-
ným semaforem je vzájemný respekt
a přátelství.

V okamžiku umělecké činnosti se
všichni dokáží naprosto zkoncentrovat
a vytvořit tak jednotný celek.

Sdílíme radostné i bolestné chvíle
jako oslavy svateb nebo pokud nám ze-
mře současný či bývalý člen, zpíváme
na pohřbu. Když se jeden náš basista
dostal po těžkém úrazu do LDN, kde le-
žel ochrnutý, jezdili jsme ho navštěvo-

vat i s kytarou a na Vánoce s mini-stro-
mečkem.

Na jaře 2020, když začalo „korono-
vé“ období, byli naši členové velmi ak-
tivní v dobrovolnickém šití roušek, kte-
ré jsme rozdávali lékařům, domovům
pro seniory, do prodejen, hasičům... Při
zavření hranic jsme napekli buchty a se
slovly povzbuzení a poděkování jsme je
spolu s rouškami vozili na hranice vojá-
kům ozbrojeným samopaly.

Před loňskými Vánocemi se ke mně
dostala zpráva, že jedna ukrajinská ro-
dina v nedalekém městě přišla po požá-
ru penzionu, ve kterém bydleli, o veš-
kerý majetek a zbylo jim jen to, co měli
na sobě. Jakmile jsem se o tom zmíni-
la ostatním, okamžitě se u nás začaly
objevovat plné tašky nádobí, oblečení
a trvanlivých potravin. Někdo věnoval
i sporák, postel atd. Společně jsme jim
během pár hodin vše přivezli a ubezpe-
čili je, že jsme připraveni pomoci i na-
dále.

Před dvěma lety jsme nabídli naše
prostory k uskutečnění setkání zápa-
dočeské komunity Hnutí fokoláre, na
které se sjelo kolem dvaceti příznivců
z celých západních Čech, ale i z Prahy,
Letovic apod. Bylo to krásné a plodné
setkání, pro někoho i celovíkendové.
Někteří členové našeho sboru sloužili
v kuchyni, v přípravách vnitřních pro-
storů a zahrady.

Vím, že kdyby kdokoli z našeho sbo-
ru někomu z ostatních zavolal, třeba
i o půlnoci, že potřebuje pomoc, vždy
najde velkou ochotu a vstřícnost. Jsme
skutečně jako velká rodina a věříme, že
ducha jednoty, kterého se snažíme žít
skrze hudbu, ale i v běžných situacích,
je snad cítit i z našich koncertů a skut-
ků lásky. Jsme na společné cestě a vítá-
me každého, kdo by chtěl aspoň kousek
té cesty jít s námi.

Alexandra a Stanislav Benešovi

Foto: archiv Jany Jungové

*U Benešů na zahradě se západočeskou
komunitou Hnutí fokoláre, srpen 2020.*

SOUSEDSKÁ POMOC

PODLE SKUTEČNÝCH UDÁLOSTÍ PÍŠE A KRESLÍ HELF A CZINA

PŘÍŠTÍ MĚSÍC MÁ SOUSED NAROZENINY,
CO MU USPOŘÁDAT OSLAVU A POZVAT
I JEHO SYNA?

SKVĚLÝ NÁPAD.

SOUSEDovi AMPUTOVALI NOHU
A ON SI ZVYKL OBRACET SE
O POMOC NA KARLA.

MANŽELKA LÍDA NEBYLA PROTI POMOCI, ALE ZDÁLO SE JÍ TO HLOUPÉ, ZVLÁŠTĚ
PROTO, ŽE SOUSEDŮV SYN BYDLEL NA DRUHÉ STRANĚ VSI, ALE S OTCEM
NEMLUVIL KVŮLI NĚJAKÉ STARÉ ROZEPŘI.

SYN KUPODIVU POZVÁNÍ PŘIJAL.

JÁ VÁM PŘIDU
UDĚLAT TO DŘEVO!

ZÍTRA DĚLÁM SEKANOU,
TU VÁM PŘINESU.

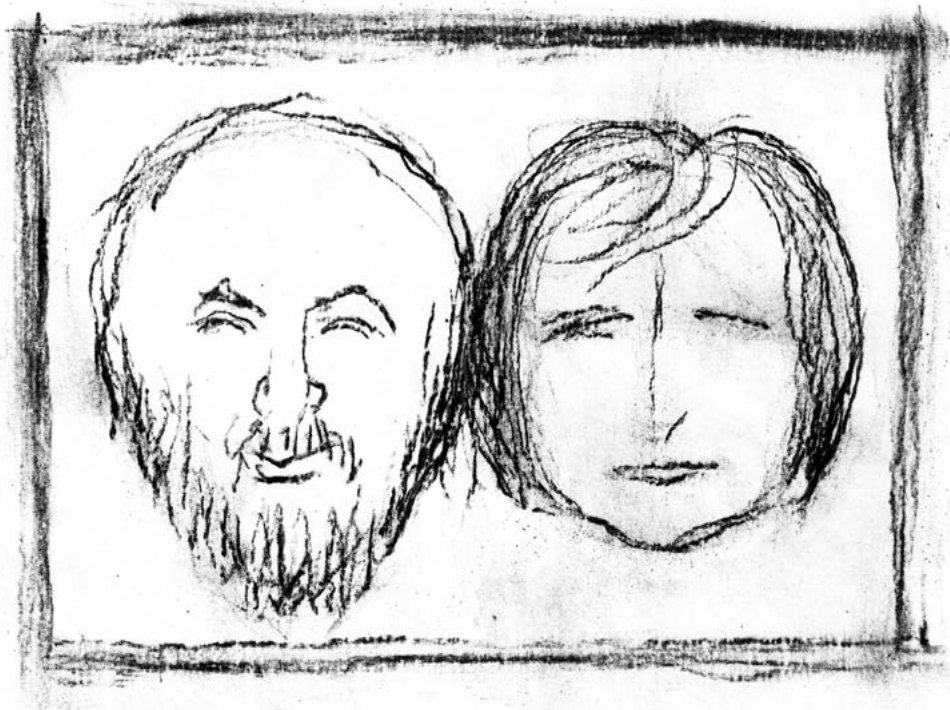
CO TY CEJCHY, O VÍKENDU
VÁM JE MŮŽU PŘEPRAIT.

BĚHEM VEČERA PŘIŠLA ŘEČ NA TO, S ČÍM VŠÍM
BY SOUSED V PŘÍŠTÍCH DNECH POTŘEBOVAL POMOC.

KDYŽ SYN VIDĚL, JAK SE VŠICHNI ZAPOJUTÍ,
NAKONEC NABÍDL POMOC I ON.

TÍM SE ZAČAL JEJICH VZTAH NAPRAVOVAT
A OSLAVY SOUSEDŮVÝCH NAROZENIN SE
STALY VESNICKOU TRADICÍ.

JESTLI BUDEŠ CHTÍT, PŘÍŠTÍ
TÝDEN MŮŽU PŘIJÍT POSEKAT
TU TRÁVU TADY...

Čtyřicet let

(ZA)MYŠLENKA

Náš dlouholetý spolupracovník Petr Štěpán slaví s manželkou Evou 40. výročí svatby. Redakce děkuje za jeho reflexi těchto let.

Vybavuji si jen některé obrazy. Třeba jak v sobotu ráno lezu přes plot jakési zahrádky, abych natrhal kytici pro nevěstu. Snad to nebyla přímo krádež, myslím, že majitelé odjeli a zapomněli mi dát klíč. Nebo jak jsem poslední večer svobody na kole vyjel na Tocháčkův kopec nad Chocní, díval se dolů a cítil nekonečný klid, přesto, že jsem nenapravitelný váhavec. Ten klid mě potom provázel celý, poněkud kuriózní svatební den.

Začalo to trojnásobným obřadem. První na městském úřadě a potom dva církevní v kostele v Žamberku. Až po slavnostním slibu jsme zjistili, že nás pan farář hodlá oddat beze mše svaté, tak jsme se ozvali a on to vzal celé ještě jednou. Hostina se potom konala v jakési místní restauraci, kde jsme měli zamluvený stůl. Pater Knödl, který nás tehdy duchovně i fyzicky doprovázel, měl krátkou řeč. Chlapi u vedlejších stůlů odložili püllitry a zaposlouchali se. Už nevím, zda jsme se společně pomodlili. To mohlo být v tom roce 1981 i důvodem perzekuce. Odpoledne jsme pokračovali na chalupě v Lukavici, místě obzvláště drahém mé ženě, která zde prožívala šťastné chvíle dětství u svých prarodičů. Světnice s nízkým stropem byla vyzdobena ve venkovském stylu, stůl krásililo husté, šedozelené borůvky.

Svatba byla velkou zkouškou pro tatínka nevěsty, který nesl těžko odchod milované dcery z domu. A k tomu ještě odchod s umělcem, zcela nezajištěným a stále ještě studujícím. Dnes ho zcela chápu a jsem rád, že jsem se něčeho podobného na svých dětech nedočkal. Po pravdě ještě musím přiznat, že ani Eva neodpovídala představám mých rodičů, i když ti zachovali společenské dekórum. Z těchto důvodů jsme se

brali téměř bez hostí, bez našeho rozsáhlého příbuzenstva, jen s několika nejbližšími přáteli. Vše jsme nakonec stvrdili a zdokumentovali společnou fotografií na jediném vyvýšeném místě v zahradě, jímž bylo staré hnojiště. Na chalupě jsme potom ještě zůstali i s našimi svědky, Marií Němcovou a Pavlem Šleglem, dojíždali jsme obří dort a dopíjeli levné víno.

No a potom následovalo čtyřicet let společného života. Krásného, spíše klidného s občasnými záchvěvy a jenom několika dramaty. Zdrojem mnohých pnutí a počátečních krizí byla naše odlišnost. Sladit, zharmonizovat naše vzdálené světy nebylo snadné. Řekl bych práce na plný úvazek. Ale nebyli jsme v tom sami. Především zakotvení v hluboké spiritualitě Chiary Lubichové a jejím Díle bylo pro nás určující. Začali jsme objevovat svátostnou povahu našeho svazku, jeho přesažný rozměr. V praxi to znamenalo, že to naše snažení, často upoceně a křečovitě, bylo podpíráno zcela zvláštní milostí, pokud jsme se jí otvírali. Bylo to jako veliký, načechraný polštář, který kdosi neustále vkládal a stlal mezi nás a tvrdou, kamenitou zem, po níž jsme s celou rodinou putovali. Nazval bych to nadnášením milostí.

Evu jsem poznal v jejích čtrnácti letech, v katolické partě, která se vytvořila kolem choceňského kostela. Se svojí sestřenicí Lídou se neustále smály a nebylo jim nic svaté, zvláště pak některé nápady a hluboké duchovní myšlenky nás starších, kteří jsme se snažili toto společenství směřovat. Dokázaly shodit skoro všechno, přesto v nich byla hluboká zbožnost, která se však neprojevovala obvyklými způsoby a byla propojena s přímočarou radostí ze všeho pozemského. Z té doby se mně vybavuje jeden obraz, miniatura, nepatrná epizoda, která se mi vryla do paměti asi proto, že předznamenala napětí a bohatství našeho vztahu. Stalo se to v Choceňské lidové škole umění, při nějakém žákovském koncertu koncem školního roku. V nervózní a poněkud dusné atmosféře poměrování místních hudebních talentů za přítomnosti rodičů a vystresovaných účinkujících žáků. Zde se Eva náhle zjevila, jinak se to popsat nedá, ve svítivě žlutých šatech vytvářejících dráždivý souzvuk s její dokonale opálenou pleť. Vidím to jako dnes. Jak se do toho prostředí nehodila a jak mě zaujala. Zaujala na celý život.

Napsal a kresbou doprovodil Petr Štěpán

Rumunský pravoslavný sbor „Psalmodia Transylvanica“.

„Milujte se navzájem, jako jsem já miloval vás“

Margaret Karramová

kardinál Kurt Koch

Sergej, pravoslavný fokolarín z Moskvy, jeden z moderátorů.

Tak znělo motto mezinárodního ekumenického setkání, které proběhlo on-line 28. a 29. května 2021 u příležitosti 60. výročí vzniku Centra „Uno“ pro jednotu křesťanů, které založila v rámci Hnutí fokoláre Chiara Lubichová.

Setkání bylo zaměřeno jednak na výměnu „duchovních darů“ a jednak na pro-

hloubení „dialogu života“ (též označovaného „dialog lidu“).

Kromě předsedy Papežské rady pro jednotu křesťanů kardinála Kurta Kocha vystoupili i prezidentka Hnutí fokoláre Margaret Karramová, spoluprezident Jesús Morán a další zajímaví hosté. Zazněla svědectví lidí různých církví.

Videozáznam

ze setkání je k dispozici s překladem do různých jazyků na oficiálním youtube kanálu Hnutí fokoláre:

www.youtube.com/c/FocolareMovement_official

Svědectví ze života z Mexika a z Filipín.

Snímky z videozáznamu